

CULTURA BARCELONA - 27 novembre 2017 2.00 h

MÚSICA

4

Gitana, catalana i universal

- La candidatura a patrimoni de la Unesco centra l'atenció del segon Simpòsium Nacional de la Rumba Catalana, que es va fer ahir al Centre Artesà Tradicionari

Gitana, catalana i universal Foto: Arxiu.

Alguns ponents del simposi i el concert final de Los Manolos i Tupica Foto: JOAN MANUEL RAMOS.

BERNAT SALVÀ - BARCELONA

“Des del punt de vista de la comunitat gitana catalana, que ha estat objecte de persecució moltes vegades, la rumba ha estat un refugi cultural, i això li atorga un gran valor.” Josep Fornés, antropòleg i director del Museu Etnològic de Barcelona, explicava ahir en el II Simpòsium Nacional de la Rumba Catalana, al CAT (Centre Artesà Tradicionàrius), un dels valors que poden afavorir que aquest gènere sigui declarat

“Ha estat un refugi cultural per a la comunitat gitana, i això li atorga un gran valor”

“La rumba té una capacitat de fer ballar la gent com poques músiques la tenen al món”

patrimoni de la Unesco en la modalitat de bones pràctiques culturals, dins la categoria de patrimoni cultural immaterial. Fornés considera que és “la candidatura més ben

posicionada de l'Estat espanyol pels valors humans europeus”.

Aquesta iniciativa transfronterera va arrencar el 2014, amb el gestor cultural Hervé Parent, de la Casa Musical de Perpinyà, i l'Escola de Música Moderna de Girona com a primers impulsors, i es presentarà previsiblement a l'assemblea de la Unesco del primer semestre de l'any 2019, a París.

David Coll, director de l'Escola de Música Moderna de Girona i coportaveu de la candidatura, explica: “Vam veure que hi havia molts arguments per presentar-la.” Reconeix que, “en si mateix, el reconeixement institucional no fa miracles, i des d'un punt de vista pernicios pot canonitzar una tradició cultural”. “Però nosaltres anem en una línia molt de treball de base, de desenvolupament i transformació socials a través de les arts. Ens interessa més el camí que no pas la fita”, subratlla.

Una desena d'experts van participar ahir a la tarda en una taula de debat sobre la candidatura de la rumba catalana a la Unesco, i es va poder veure que a la Catalunya del Nord s'hi està treballant de valent, amb la presència d'alguns experts francesos. Guy Bertrand, professor de la Universitat Lumière Lió 2 i etnomusicòleg, va parlar de “quelcom especial que té la rumba catalana, com el flamenc té el *duende*, un mateix sentiment que fa que els músics que fan rumba, vinguin d'on vinguin, sembli que es coneixin des de sempre en el primer assaig”. Ell està estudiant exemples

de rumba que es fan a Cuba, el Congo i París, a part de la dels gitanos de Catalunya.

Campanya d'adhesions

Ahir es va presentar també la pàgina web de la candidatura, que és alhora, segons David Coll, “una campanya d'adhesió adreçada a persones, col·lectius, institucions..., i és un centre d'interpretació on de manera cooperativa situarem en el mapa i en el temps totes les manifestacions al voltant de la rumba catalana que s'han produït i que es vagin produint”. El web és www.candidaturarumba.eu.

Lluís Garcia Petit, director general de l'Institut del Patrimoni Cultural Immaterial, va destacar: “L'experiència d'altres pràctiques culturals que són patrimoni de la Unesco pot ser molt útil, potser hi trobarem respostes a problemes que ens trobarem en el futur.” Jaume Ayats, musicòleg i director del Museu de la Música de Barcelona, va remarcar que cal “fugir d'un model dogmàtic de la rumba catalana, perquè trairíem l'origen i la història d'aquesta música”, que “sorgeix de les comunitats gitanes, però es posa també al servei i es comparteix amb la gent paia”.

Present i futur

Després del simposi, al CAT es va fer un petit concert de rumba amb una dotzena músics de Los Manolos i els joves Tupica. Diumenge que ve, a la fàbrica Fabra i Coats de Sant Andreu, hi haurà la Diada de la Rumba Barcelona 2017, amb tallers i

activitats i l'actuació d'una desena de grups, entre els quals hi ha Ai Ai Ai, Peret Reyes i Derrumband. Ahir al matí, al CAT, sis músics van reflexionar en una altra taula rodona sobre el present i el futur de la rumba. Joan Garriga, de La Troba Kung-fú, considera que “falta més rumba al carrer, més locals on tocar... Això és el que permet que surtin músics com Peret i cançons conegudes a tot el món”. Més optimista, Marc Serrats, de Dijous Paella, creu que la rumba “no té problemes, està incorporada en moltes formes de la música popular de diferents grups i cantants; de fet, els dos darrers anys a Catalunya s'han venut més guitarres espanyoles que elèctriques”. En tot cas, segons Serrats, “el problema de la rumba és el que pateix en general la música en directe”. Guillem Duarte, de Tupica, va dir: “Si no hi ha indústria, fem-la nosaltres; la marca rumba catalana uneix els que estem aquí i els que no, i tots junts podem aconseguir moltes coses.”

Per Peret Reyes, un històric de la rumba catalana, “hem d'intentar que no només sigui una música de ballar, també ha de ser per seure, mirar i escoltar; la qualitat també és això.” Per ell, “has de fer el que tu sents, no el que creus que agradarà al públic”. I considera que el que defineix la rumba “no és el que es fa, sinó com es fa: jo canto *O sole mio* com a rumba”.

Txarly Brown, d'Achilifunk, va denunciar la manca d'interès del poder en la cultura i, per extensió, en la rumba: “El 95% dels mitjans de comunicació estatals estan en mans de cinc grans grups mediàtics, per això no es

parla de rumba als diaris.” També va repassar la feina de l’associació Forcat - Foment de la Rumba Catalana en els deu anys d’existència, per aconseguir un reconeixement i generar debat sobre aquest estil musical.

Xavi Ciurans, del grup Gertrudis, es va mostrar “cansat de debats sobre el que és rumba catalana i el que no ho és”, i va voler “separar totalment el que és la indústria del que és la cultura viva”. Per a David Coll, “s’ha fet molt bona feina, vivim un moment d’efervescència intel·lectual al voltant de la rumba catalana, que està present en grups capdavanters com ara Txarango, La Pegatina... Estem elaborant el discurs, l’etiqueta, que l’únic que ens faltava, perquè els continguts hi són.”. Creu que hi ha molt camí per recórrer, “de penetració en mercats llatinoamericans i del món sencer, perquè la rumba catalana té una capacitat de cohesió i de fer ballar com poques músiques la tenen al món”.

**NOTÍCIES
DE ...**

Perpinyà

Barcelona

 Girona

**PUBLICAT
A**

**El Punt
Avui.**